

ПРАВИЛНИК ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ ЗВАЊА ВО ФОТО СОЈУЗОТ НА МАКЕДОНИЈА

Член 1

За постигнати резултати значајни во работата на Фото сојузот на Македонија, за работа на стручно и на естетско поле и за успеси во пропагирањето на фотографијата, Фото сојузот на Македонија и фото клубовите доделуваат:

- а. Почесни звања
- б. Заслужни звања
- в. Стручни звања
- г. Изложувачки звања

Член 2

ПОЧЕСНИ ЗВАЊА СЕ:

- а. Почесен член на ФСМ
- б. Почесен член на фото клубот

Член 3

ЗАСЛУЖНИ ЗВАЊА СЕ:

- а. Заслужен член на ФСМ
- б. Заслужен член на фото клубот

Член 4

СТРУЧНО ЗВАЊЕ Е:

Инструктор во ФСМ

Член 5

ИЗЛОЖУВАЧКИ ЗВАЊА СЕ:

- а. Фотограф III класа во ФСМ (Скратеница ФIII ФСМ)
- б. Фотограф II класа во ФСМ (ФII ФСМ)
- в. Фотограф I класа во ФСМ (ФI ФСМ)
- д. Кандидат мајстор на фотографијата во ФСМ (КМФ ФСМ)
- ѓ. Мајстор на фотографија во ФСМ (МФ ФСМ)

ПОЧЕСНИ ЗВАЊА

Член 6

Собранието на ФСМ може да прогласи за **ПОЧЕСЕН ЧЛЕН НА ФСМ** физичко и правно лице од нашата земја, и од странство кое не е член на ФСМ, а дал придонес во развојот на фотографијата и фотографската организација во Македонија и во светот воопшто, како и за придонес во зближувањето на народите преку фотографијата.

Звањето **Почесен член на клубот** го доделуваат клубовите врз основа на своите Правилници.

ЗАСЛУЖНИ ЗВАЊА

Член 7

За посебно долготрајно залагање и постигнати успеси за ФСМ, за активна работа во ширењето и зацвртувањето на организацијата и органите на ФСМ и за постигнати резултати во пропагирањето на фотографијата, со одлука на Извршен Одбор на на ФСМ членот на ФСМ може да го добие звањето:

ЗАСЛУЖЕН ЧЛЕН НА ФСМ.

Звањето **Заслужен член на фото клубот** го доделуваат клубовите врз основа на своите Правилници.

СТРУЧНИ ЗВАЊА

Член 8

Со цел усовршување на процесот на стручно оспособување на членовите на Фото сојузот на Македонија и унапредување на квалитетот на наставата, како и оддавање признание на активностите во Сојузот, се установува следното звање: **ИНСТРУКТОР ВО ФСМ.**

Член 9

Звањето Инструктор во ФСМ го доделува Извршен Одбор на ФСМ.

Член 10

Фото сојузот и клубовите водат евиденција за доделените звања инструктори во ФСМ.

Член 11

Звањето Инструктор во ФСМ може да им се додели на членовите на Сојузот кои:

- Со успех го завршиле Републичкиот семинар за инструктори по фотографија, а по завршеток на семинарот одржале три предавања.
- Семинарите за инструктори ги организира ФСМ по наставниот план и програма.

Член 12

Заинтересираните кои ги исполниле условите предвидени со овој Правилник, барањето за доделување на звањето Инструктор во ФСМ го поднесуваат до Извршен Одбор на ФСМ, лично или преку матичниот клуб.

Член 13

Носителите на звањето Инструктор добиваат диплома што ја доделува ФСМ.

ИЗЛОЖУВАЧКИ ЗВАЊА

Член 14

Самостојните автори и фото групите членови на Фото сојуз на Македонија своите права и звања ги остваруваат преку телата на ФСМ.

Член 15

Звањето ФОТОГРАФ III КЛАСА на ФСМ го доделува клубот во кој авторот припаѓа.

За стекнување на ова звање потребно е авторот на изложбите да има освоено најмалку 30 поени.

Член 16

Звањето ФОТОГРАФ II КЛАСА на ФСМ го доделува клубот.

За стекнување на ова звање потребно е авторот на изложбите да има освоено минимум 150 поени, од кои 10% треба да се добиени на принт изложби.

Член 17

Звањето ФОТОГРАФ I КЛАСА на ФСМ го доделува Извршен Одбор на ФСМ на предлог на клубот во кој членува авторот.

За стекнување на ова звање авторот треба на изложбите да има минимум 400 поени, од кои 10% треба да се добиени на принт изложби и да добие позитивно мислење од Уметничкиот совет на ФСМ за колекција од 10 фотографии во формат 30x45 cm или изведен формат од која пократката страна мора да има минимум 30 cm. Големината на паспартуто не смее да биде поголема од 40x50 cm и подебела од 1 mm.

Барателот за звање мора до Уметничкиот совет да достави приложена колекција во електронска форма во 2 примерока во tiff формат, со резолуција 300 dpi и големина која е соодветна на приложените фотографии.

Член 18

Звањето КАНДИДАТ МАЈСТОР НА ФОТОГРАФИЈА на ФСМ го доделува Извршен Одбор на Собрание на ФСМ врз основа на предлог на клубот или на Извршен Одбор на ФСМ, доколку се работи за автор кој не членува во клуб.

За звањето Кандидат мајстор на фотографија на ФСМ авторот треба:

- да има стаж најмалку 1 година како ФИ ФСМ
- да има освоено минимум 1000 поени, од кои 10% треба да се добиени на принт изложби
- да одржи самостојна изложба спрема Правилникот на ФСМ со најмалку 30 фотографии
- да добие позитивна оценка од Уметничкиот совет на ФСМ

Оценката ја дава Уметничкиот совет врз основа на прегледаната колекција од 30 фотографии или дијапозитиви кои не биле претходно приложени за стекнување звање во ФСМ, и да има освоено минимум пет награди од изложбите од Меѓународен, Државен или Прв ранг.

Минимален формат на фотографиите кои се приложени во колекцијата е 30x45 цм и максимален формат со паспарту 40x50 цм

Барателот за звање мора до Уметничкиот совет да достави приложена колекција во електронска форма во tiff формат, со резолуција 300 дпи и големина која е соодветна на приложените фотографии.

Член 19

Звањето МАЈСТОР НА ФОТОГРАФИЈА на ФСМ се доделува на автор кој ги исполнил следните услови:

- да има стаж најмалку 3 година како КМ ФСМ
- да освои најмалку минимум 1.800 поени, од кои 10% треба да се добиени на принт изложби
- да освои најмалку 10 награди на изложби од Меѓународен, Државен или Прв ранг
- да одржи најмалку 3 самостојни изложби спрема Правилникот на ФСМ со најмалку 30 фотографии
- да даде колекција од 50 фотографии кои не биле претходно приложени за стекнување звање во ФСМ, фотографии или дијапозитиви, и за истата да добие позитивна оценка од Уметничкиот совет на ФСМ.
- Минимален формат на фотографиите кои се приложени во колекцијата да е 30x45 цм, а максимален формат со паспарту 40x50 цм.

Барателот за звање мора до Уметничкиот совет да достави приложена колекција во електронска форма во tiff формат, со резолуција 300 дпи и големина која е соодветна на приложените фотографии.

Член 20

Баратели за стручни и изложувачки звања треба да се членови на Фото Сојуз на Македонија со регулирана годишна членарина, како за тековна година, така и за сите години за кои аплицира за звање, почнувајќи од 2010 кога е донесен овој член.

Член 21

По исполнувањето на условите назначени во членовите 18 и 19 од овој Правилник, кандидатот е должен по пат на својот матичен клуб, или лично да достави барање до ФСМ за доделување на звање од членот 19 или 20 од овој Правилник.

Со барањето е должен да приложи и потребна документација во два примерока, која содржи докази за освоените награди и примените фотографии, како и пополнет Прашалник за (архива) на Кандидат мајстор на ФСМ и Мајстор на Фотографијата на ФСМ.

Уметничкиот совет е составен од најмалку 3 члена кои носат звање Мајстор на фотографија или Кандидат мајстор на фотографија на ФСМ кои даваат мислење до Извршен Одбор на ФСМ врз основа на прегледот на колекцијата.

Уметничкиот совет се состанува два пати годишно или по потреба за разгледувањето на барањата за доделување звања во ФСМ.

Извршен Одбор врз основа на мислењето на Уметничкиот совет и исполнетите услови од членот 19, односно од членот 20, одлучува за доделувањето звања Ф1 ФСМ, КМФ ФСМ и МФ ФСМ. На Собранието се верификува оценката на Уметничкиот совет.

Приложените колекции за сите звања што ги доделува ФСМ остануваат во фототеката на Сојузот.

ФСМ го задржува правото, сите фотографии од приложените колекции да ги користи за свои некомерцијални цели.

Член 22

На авторите кои го стекнале звањето Ф1 ФСМ им се врачува диплома за звање. На авторите кои го стекнале звањето КМФ ФСМ им се врачува сребрена плакета за звање.

На авторите кои го стекнале звањето МФ ФСМ им се врачува златна плакета за звање.

Свеченото доделување на дипломи и плакети се одржува на церемонијата на отворање на Денови на Македонската фотографија, купот на Македонската фотографија или на годишното собрание на ФСМ.

Член 23

Сите звања добиени по претходните Правилници како и звањата од бившиот ФС на Југославија им се признаваат на носителите.

Член 24

Почесните звања кои се доделуваат во ФСМ можат да бидат одземени, доколку носителот се огрешил според Статутот на ФСМ или на некој друг начин дејствува против интересите на Фото сојузот на Македонија. Одземањето на звањата ги врши органот што ги доделил.

Член 25

Соодветните ознаки на звањата (дипломи, повелби) ги пропишува органот на ФСМ кој ги доделува звањата.

Член 26

Право на толкување на овој правилник има Извршен Одбор на ФСМ

Член 27

Овој правилник е усвоен на седницата на Собранието на ФСМ одржана во февруари 2010 година во Скопје и стапува на сила по усвојувањето кога ќе престане да важи Правилникот за доделување звања во Фото сојузот на Македонија од седницата во јануари 1998 година во Штип.

ПРАВИЛНИК ЗА ИЗЛОЖБИТЕ НА ФОТО СОЈУЗОТ НА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Изложбите се еден од постојаните видови и форми на работа на ФСМ.

Член 2

Изложбите ги организира ФСМ, фото клубовите и други организации и поединци, според Правилникот за изложби на ФСМ.

Изложбите што ги организира ФСМ се Државните изложби на фотографии и Купот на Македонската фотографија.

Сите останати изложби носат име: ИЗЛОЖБА НА ФОТОГРАФИИ со тоа што доколку изложбата е тематска или традиционална носи свое име. Ако се

работи за самостојна изложба тогаш на името на изложбата се додава името на авторот, односно името на клубот ако е клубска изложба.

Член 3

Под **фотографија** подразбираме:

1. Фотографии направени со класична фотографска постапка (на фотографска хартија или картон), во колор или црно-бела техника.
2. Фотографии направени со дигитални медиуми (хартија, картон), во колор или црно-бела техника.
3. Проекција на дијазитиви, во колор или црно-бела техника.
4. Проекција на дигитални фотографии, во колор или црно-бела техника.

Член 4

Препорачана големина на фотографии е со максимални димензии 30x45 цм или изведен формат од која пократката страна мора да има минимум 30 цм. Големината на паспартуто не смее да биде поголема од 40x50 цм и подебела од 1 мм.

Изложбената големина на дијазитиви е 24x36 мм. Дијазитивите мора да бидат во дијарамки со големина 5x5 цм и дебелина од 2 мм.

Дигиталните фотографии наменети за проекции мора да бидат .jpg формат и со големина 1024 x 768 пиксели или поголема. Организаторот на изложбата има право да бара и поголеми формати сходно потребите за печатење.

Организаторот на изложби може да организира изложби и со други формати од препорачаните.

Член 5

Пропозициите за изложбата ги утврдува организаторот, а во склад со овој Правилник. Од ова се исклучува Купот на Македонската фотографија за кој пропозициите се утврдени со посебен Правилник.

Член 6

Тематските и другите изложби, кои се организирани од страна на други институции, самостојно или во соработка со некои организации на Фото сојузот, ќе бидат признати и рангирани само ако се организирани според Правилникот на Фото сојузот на Македонија. На авторите кои ќе освојат поени на овие изложби, ќе им се признаат при барање за звање.

Член 7

Објавувањето на изложбите се врши по пат на печатени пропозиции или во електронска форма кои мораат да бидат испратени најмалку 30 дена пред последниот ден за прием на фотографиите.

Член 8

Поканите за изложбите мораат да ги содржат следниве услови: тема на изложба, жири, награди, календар на изложбата, формат и број на фотографиите и рок на враќање кој не може да биде подолг од 30 дена од денот на затварањето на изложбата.

За секое пренесување на изложбите на повеќе места, ако тоа не е регулирано со пропозициите на изложба, потребна е согласност од авторите и клубовите.

Член 9

За навремено пристигнати фотографии се сметаат оние фотографии кои стигнале заклучно со денот наведен во пропозициите.

Рокот помеѓу последниот ден за прием на фотографиите и денот на жирирањето мора да биде најмалку 7 дена.

Организаторот има право да ги вклучи во жирирањето и оние фотографии кои се пристигнати по последниот ден за прием на фотографиите.

Член 10

Организаторот е должен најдоцна десет дена по жирирањето на изложбата да достави на авторите и клубовите известување од резултатите на жирито во електронска форма и известување за терминот на отварањето на изложбата.

Член 11

Организаторот на изложбата е должен да издаде **каталог** сходно своите финансиски можности.

Каталогот мора да содржи:

- име на изложбата
- карактер на изложбата (меѓународна, државна, клубска и сл.)
- дата и место на одржувањето
- организационен одбор
- жири комисија / селектор
- награди
- список на примени фотографии и нивни автори
- статистички приказ на изложбата (број на учесници на изложбата, број на примени и одбиени фотографии, преглед на учесниците по звања и сл.)
- ранг на изложба
- за изложби од 1. и меѓународен ранг треба да содржи репродукции на наградените фотографии и минимум по една репродукција од наградените колекции

Каталогот, како службен документ на изложбата, не може да содржи текстови кои се во спротивност со одлуката на жирито и записникот на жирито.

Член 12

Организаторот е должен каталогот на изложбата да го достави најдоцна до враќањето на фотографиите.

- на сите автори чии фотографии се примени
- на сите клубови чии членови ги дале своите фотографии
- на Фото Сојузот на Македонија

Член 13

Организаторот е должен наградите пропишани со пропозициите да ги достави до наградените автори, најдоцна со фотографиите, а во склад со календарот на изложбата даден во пропозициите.

Член 14

Составот на жирито го одредува приредувачот од редовите на членовите на ФСМ. Жирито треба да има најмалку три члена, од кои барем 2 члена треба да се со звање Фотограф I класа или со повисоко звање.

Составот на жирито го одредува организаторот од редовите на членовите на ФСМ и други афирмирани познавачи на фотографијата.

Член 15

Изложбите можат да имаат селектор. За селектор не може да се именува лице кое има звање помало од звањето Кандидат Мајстор на ФСМ. За селектор може да се именува и странски државјанин со звање ЕФИАП.

Член 16

Сите фотографии кои се праќаат на изложбата мораат на задната страна да имаат испишано:

- име и презиме на авторот
- назив на фотографијата и годината на нејзиното настанување
- име и адресата на авторот, како и звањето во ФСМ, ФИАП и други асоцијации
- е-маил на авторот

Во дијапозитивот на рамката задолжително да има:

- име и презиме на авторот и адреса
- место од каде е авторот
- име на дијапозитивот
- ознака за правилна проекција на дијапозитивот

За фотографиите пратени во електронска форма треба да се пополнат податоците или во веб апликацијата на организаторот или во самиот фајл (IPTC или XMP):

- име и презиме на авторот
- назив на фотографијата и годината на нејзиното настанување

- име и адресата на авторот, како и звањето во ФСМ и ФИАП и други асоцијации
- е-маил на авторот
- име на клуб

За изложбите во странство мора да се стави припадноста на Фото сојузот на Македонија, а името на фотографијата треба да се испише на еден од јазиците на ФИАП.

Член 17

При жирирањето организаторот е должен на жирито да му ги претстави учесниците автор по автор, доколку се предвидени награди за колекции фотографии.

Член 18

Организаторот на изложбата го користи правото на користење на делата исклучиво за печатење на каталог и плакат за потребите на изложбата како и за други промотивни потреби.

Организаторот е должен да ги почитува и гарантира авторските права на излагачите.

Член 19

На организаторите им се препорачува да водат сметка за тоа во жирито да не учествуваат секогаш исти лица.

Член 20

За секоја тема од изложбата се доделуваат шест званични награди за поединечни фотографии или колекции и до три дипломи. Организаторот може да предвиди и повеќе награди, но само званичните награди се сметаат како услов за доделување на звања. Во колку организаторот предвиди повеќе награди мора во каталогот да нагласи кои се званични награди. Од званичните награди еден автор може да добие само една награда во секоја тема.

Член 21

Рангот на изложбите се утврдува по оваа шема:

ДРЖАВЕН РАНГ

Имаат изложбите Куп на Македонската фотографија и Денови на Македонската фотографија

ИЗЛОЖБИ ОД I РАНГ

Изложби кои имаат изложено фотографии од најмалку 50 автори, од кои најмалку 10 автори се со: звање Ф1 на ФСМ или повисоко, со звање на ФИАП или со соодветни национални звања од други држави.

За да се признае I ранг на една изложба организаторот е должен да испечати каталог кој покрај податоците од членот 10 од овој Правилник, мора да содржи репродукции од наградените фотографии.

ИЗЛОЖБА ОД II РАНГ

Изложби кои имаат изложено фотографии од најмалку 30 автори, од кои 5 автори се со: звање Ф1 на ФСМ или повисоко, со звања на ФИАП или со соодветни национални звања од други држави.

ИЗЛОЖБИ ОД III РАНГ

Изложени фотографии од најмалку 10 автори.

Кај изложбите на кои има повеќе теми, секоја тема се рангира посебно.

Член 22

Клубска, самостојна и групна изложба може да добие покровителство на ФСМ, само ако има позитивна оценка од Уметничкиот совет на ФСМ.

Под клубска изложба се подразбира, изложба организирана во рамките на еден фото клуб, каде право на учество имаат сите членови на клубот. Условите за изложба го регулира клубот а за изложбата мора да постои соодветен каталог.

Секоја примена фотографија носи 2 поени, при што максималан број на поени по автор може да биде 20.

Под самостојна изложба се смета изложба на еден автор. Авторот е должен да изложи најмалку 20 фотографии. Секоја самостојна изложба треба да има соодветен каталог.

Самостојните изложби кои се под покровителство на ФСМ се бодуваат: за секоја изложена фотографија по еден бод, при што максимален број на поени е 50.

Кај самостојните изложби изложените фотографии можат да бидат и со поголеми формати од формати кои се дефинирани во член 3.

Под групна изложба се подразбира изложба на повеќе автори. На вакви изложби, иложена фотографија носи еден поен. Изложба мора да има соодветен каталог.

Член 23

Бројот на поените се одредува на следниот начин:

Награда	III	II	I	Меѓунар.	Државен
---------	-----	----	---	----------	---------

I	18	22	26	30	30
II	10	14	18	22	22
III	6	8	10	14	14
Диплома	4	5	7	8	8
Примена	2	3	4	5	5

Членовите на жирито добиваат поени за своите изложени фотографии во колку го користат правото на излагање на своите фотографии без жири. Поените се доделуваат како за примените фотографии со што бројот на изложените фотографии, кои добиваат поени, изнесува најмногу четири.

Фотографиите изложени вон конкуренција, освен фотографиите на членовите на жирито не се бодуваат. Фотографиите изложени вон конкуренција вклучувајќи ги и фотографиите на членовите на жирито, не влијаат на рангот на изложбата.

Член 24

Организаторот на изложбата, врз основа на овој Правилник самиот го именува рангот на изложбата и истиот го печати во каталогот. Звањето на авторите на учесниците, кое влијае на рангот на изложбата, организаторот е должен да го печати со името на авторот, а рангот на изложбата да го верифицира во ФСМ.

Член 25

Средствата за организацијата на изложби ги обезбедува приредувачот и организаторот.

Член 26

Организаторот нема право да ги задржува фотографиите од изложбата. Секое задржување на фотографиите мора да биде посебно регулирано меѓу авторот и организаторот надвор од пропозициите на изложбата.

ДРЖАВНИ ИЗЛОЖБИ

Член 27

ФСМ ги приредува следните изложби:

- а. Државна изложба на фотографии
- б. Државна младинска изложба на фотографии на автори до 21 година
- в. Куп на македонската фотографија

Извршен Одбор на ФСМ може организацијатата на гореспоменатите изложби да ги отстапи на некој од клубовите на ФСМ.

Член 28

Право на учество имаат сите државјани на Македонија под услови кои ќе ги одреди приредувачот, а во склад со овој Правилник.

Член 29

Жирито на државните изложби е од најмалку 3 членови, при што два члена на жирито не може да имаат звање пониско од Кандидат мајстор на фотографијата на ФСМ.

Составот на жири за изложби кои ги приредува ФСМ го определува Извршен Одбор на на ФСМ.

Член 30

Секој автор може да испрати најмногу 6 фотографии кои не биле излагани на државните изложби.

ФОРМИРАЊЕ НА КОЛЕКЦИИ

Член 31

Колекциите кои го претставуваат Сојузот надвор од Македонија, се формираат по пат на пропозиции кои ги регулираат:

- Форматот
- Темата
- Рокот за доставување на фотографиите
- Бројот на фотографиите
- Жирито односно селекторот, како и
- Рокот на враќање на фотографиите

За формирање на овие колекции задолжен е Уметнички совет на ФСМ

МЕЃУНАРОДНИ ИЗЛОЖБИ

Член 32

Меѓународните изложби можат да организираат: ФСМ, фото клубовите и членовите на ФСМ. За организација на Меѓународните изложби, клубовите и членовите на ФСМ мора да имаат согласност (покровителство) од ФСМ.

Член 33

За комуникација со ФИАП е задолжен исклучиво LO FIAP, председател на ФСМ и секретар на ФСМ.

За непочитување на ова организаторт на изложба нема да добие ФСМ покровителство за наредна изложба

Член 34

Меѓународни изложби кои се под покровителство на ФСМ се организираат во склад со пропозициите на ФИАП или некоја друга светска асоцијација и ФСМ.

Меѓународни изложби кои имаат покровителство на ФСМ, а немаат од ФИАП или некоја друга светска асоцијација ќе се третираат како меѓународни, само ако имаат автори на изложбата од најмалку 5 земји. Меѓународните изложби кои го немаат задоволено горенаведеното ќе се рангираат согласно Член 23.

Член 35

Изложби во други земји може да приредуваат ФСМ, клубовите, фото групите и поединците – членови на ФСМ.

На изложбите во други држави, кои ги приредуваат странски организации, може да учествуваат клубовите и членовите на ФСМ според Правилникот на клубовите кои ги регулираат овие прашања.

Член 36

Одлука за покровителство на ФСМ за изложби организирани во Македонија дава Извршен на ФСМ, најдоцна 30 дена од денот кога го има добиено Барањето (соодветен “Образец за покровителство“) од клубот или поединецот кој ја организира изложба.

Покровителство на ФСМ мора да биде презентирано на видно место во каталог на изложба, со реден број на покровителство.

За изложби на фотографии под покровителство на ФСМ, организаторот мора да подели една серија награди на ФСМ.

Ако изложбата на фотографии под покровителство на ФСМ не е по Правилникот за изложби на ФСМ, таа изложба во наредните две години не може да добие покровителство на ФСМ.

Член 37

На сите изложби во организација или под покровителство на ФСМ, или согласно Правилникот за изложби на ФСМ, мора да присуствува делегат на ФСМ, одреден од страна на Извршен одбор на ФСМ.

Должноста на делегатот се,

- Да утврди дали изложбата е во склад на пропозициите и Правилникот на ФСМ
- Да во рок од 10 дена поднесе оверен “Извештај на делегатот на изложбата“ од жирирањето и писмен извештај какои се одвивало тоа и оверен список на примените радови

- Должноста на делегатот е во писмена форма да го информира ФСМ за усогласувањето на каталогот на изложбата со правилникот на ФСМ
- Во случај на спор во текот на жирирањето, одлуката на делегатот е конечна, но на барање на организатор или жирито за постапките на делегатот може да расправува Извршен одбор на ФСМ и за тоа заземе конечна одлука
- За самостојните изложби, делегатот е должен да утврди дали таа е според правилниците на ФСМ и за тоа да достави писмен извештај

Организаторот на изложбата, во согласност со овој правилник треба да ги обезбеди следните услови за делегатот на ФСМ,

- да обезбеди превоз или накнада за превоз од место на живеење на делегатот до место на жирирањето, како и за време на отварањето на изложбата
- да обезбеди сместување и исхрана за време на боравакот во место на организирањето на изложбата
- парична сума во износ најмалку на висина од една дневница

Член 38

На изложби под покровителство на ФСМ, членовите на ФСМ кои платиа членарина за последна година, не подлежат на партиципација.

Член 39

Право на толкување на овој Правилник има Извршен Одбор на ФСМ.